

Anemoņu ģintī izdala 60 – 70 sugas. Tās savvaļā sastopamas ziemeļu puslodes mērenajā joslā mežos un pļavās lielās audzēs. Ziedi balti, sārti vai dzelteni. Visām sugām un šķirnēm ziedi vakaros aizveras.

Plīnijs Vecākais savulaik rakstīja, ka anemones uzziē pavasarī vējainā laikā, tādēļ to nosaukums radies no grieķu valodas vārda *Anemos* ar nozīmi 'vējš'.

Pavasarī ziedošās anemones izmanto akmeņdārzos, stādījumos zem lielajiem kokiem vai starp krūmu grupām.

***Anemone blanda* – jaukā anemone** – savvaļā aug Balkānos, Kaukāzā un Turcijā. Viena no visvairāk audzētajām dārza anemonēm. Universāls augs – labi aug gan saulē, gan pusēnā. Līdzīgi krokusiem var augt arī zālājā. Ziedu krāsa – balta, dažādu toņu zila, purpursārta, tumši rozā. Zieda diametrs 3 – 3.5 cm. Zied IV – V, augstums 12 – 15 cm. Anemones veido īsus, melnus, mezglainus bumbuļveida saknenīšus. Pārstāda pavasara beigās, vasaras sākumā. Šķirnes pavairo, bumbuļīšus sadalot mazos gabaliņos tā, lai katram gabaliņam būtu redzams augšanas punkts. Pirms stādīšanas anemoņu bumbuļīšus uz diennakti iemērc remdenā ūdenī. Tie piebriest un, nonākuši augsnē, ātri apsakņojas. Ļoti iespaidīgs izskatīsies stādījums nelielās grupās jauktā puķu dobē vai apmalēs starp vēlāk ziedošiem zema auguma augiem.

A. blanda 'Charmer'- ziedi sārti, spilgti tumši rozā.

A. blanda 'White Splendour' - lieli, koši balti ar dzeltenu vidu. Zieda diametrs 4 – 4,5 cm. Zied ilgi un ļoti bagātīgi, tādējādi veidojot brīnišķīgu balti mirdzošu paklāju, kas pilnīgi aizsedz lapojumu.

Anemone nemorosa – baltais jeb meža vizbulis. Daudzgadīgs gundegu dzimtas lakstaugs. Ziedi balti, no ārpuses viegli sārti, rozā, zieda diametrs 2 – 3 cm. Zied pavasarī pirms lapkoku saplaukšanas IV - VI. Izplatīts Eiropā, Austrumāzijā un Dienvidaustrumāzijā. Viena no visplašāk Latvijā savvaļā sastopamajām ***Anemone*** ģints sugām, kas atrodama gandrīz katrā gaišākā un pietiekami mitrā jauktā mežā. Līdzīgi jaukajai anemonei, arī vizbuli var augt gan saulē, gan ēnā. Labi jutīgies caurlaidīgā augsnē, kur bagāti pievienota lapu trūdžeme. Sakneņi jeb rizomas ir tievi, brūni – nedaudz atgādina resnus vārpatas sakneņus. Ilgi augot vienā vietā un ceram plešties, sakneņi saaug kopā un izveido veselu zarotu tīklu. Ja gribat savā dārzā saglabāt anemoņu šķirņu tīrību, noteikti jāstāda tā, lai šķirnes būtu atdalītas. Augus dalot un pārstādot, tos sašķirot jau vairs nav iespējams.

Anemone nemorosa ‘Robinsoniana’ – baltā vizbuļa šķirne – zied IV – V. Ziedi ļoti lieli pasakainā maigi gaiši lavandzilā krāsā.

Anemone ranunculoides - dzeltenais vizbulis – ļoti līdzīgs baltajam vizbulim, tikai ziedi sīkāki, dzelteni. Izplatīts Eiropas un Rietumsibīrijas lapu koku mežos. Zied IV – V, nedaudz vēlāk par balto meža vizbuli, ar kuru kopā visbiežāk veido dzīvespriečīgas pļaviņas un laucītes mežmalās un ziedošos laukumus zem ozolu un liepu vainagiem. Koši dzeltenie ziediņi tā vien aicina atpūsties saulainajā puķu paklājā. Labos apstākļos uz viena dzinuma veidojas pat četri ziediņi. Vislabāk jūtas pusēnā, samērā mazprasīgs kultūrā.

Savā saimniecībā gan neesam ar šo likstu sastapušies, bet, kā raksta Latvijas puķkopis un selekcionārs Jānis Rukšāns, anemones un vizbulus mūsu dārzos apdraud nepatīkama sēņu slimība, kas sastopama arī uz savvaļas vizbuliem un īsā laikā var pārņemt un iznīcināt visus stādījumā esošos augus. Inficētie gumi vai sakneņi pirmajā gadā it kā stipri piebriest. Nākošajā gadā tie pārklājas ar baltu sēnotni, bet gaidīto vizbulu dzinumam vietā virs zemes parādās nelielas tumši brūnas sēņu cepurītes. Šos augus ļoti rūpīgi savāc un sadedzina, lai iznīcinātu. Zemi no inficētās vietas izrok vismaz 30 cm dziļumā un no dārza aizvāc un dziļi aprok. Vismaz pāris gadu šajā vietā anemones neiesaka stādīt. Arī pēc tam jāpārbauda, vai šajā vietā atkal neparādās sēņu cepurītes.

Minētās sugas Latvijā ir pilnīgi ziemcietīgas, tomēr kailsalā, īpaši no Rīgas uz austrumiem un Vidzemes ziemeļdaļā vēlams piesegt, pārberot ar kūdras slānīti vai pārklājot egļu zarus.

Anemone multifida ‘Anabella Deep Rose’ – ***daudzdaļu anemone*** - zied V – VI, augstums 25 cm, ziedi nelieli tumši purpurrozā. It kā pasīko ziedu dēļ nepelnīti neievērota suga, tomēr dārza

telpā ienes košu akcentu ar daudzajiem ziediem vienā cerā.

Aemone sylvestris – meža anemone jeb Daugavas vizbulis – viens no skaistākajiem savvaļā atrodamajiem ziedaugiem Latvijā, sastopams savvaļā gandrīz visā Eiropā, Kaukāzā un Sibīrijā. Zied IV – VI sāk., augstums 30 - 40 cm, ziedi lieli balti, pa vienam. Uzzied atkārtoti, ja nogriež noziedējušos ziedus, neļaujot veidoties sēklām. Kamēr pumpuri nav atvērušies, ziedneši vērsti uz leju. Atveroties pumpuriem, ziedlapiņas pavērstas uz augšu. Lapas dalītas. Veido varenu vertikāli izvietotu sakņu sistēmu ar sāndzinumiem. Vislabāk aug caur laidīgās, vidēji smagās kaļķainās augsnēs saulē, pusēnā. Pietiekami sausumizturīga un viegli pielāgojas jaunai augšanas vietai. Pavairojama gan ar sēklām, gan ceru dalīšanu, gan apsakņotiem sakņu dzinumiem.

A. sylvestris ‘Elise Feldman’ - meža anemones šķirne – zied IV beigās – VI, augstums 30 – 60 cm, ziedi balti ar zaļganu centru, pildīti, smaržīgi. Ilgāk saglabā savu dekorativitāti nekā pamatsuga, taču lēnāk veido ceru, pārstādot. Pavairojama ar ceru dalīšanu un apsakņotiem sakņu spraudņiem.

© Dārznīca.lv

ANEMONES STĀDUS VAR IEGĀDĀTIES:

Nosaukums/ www

Darbības veids

Z/S „Lēpes”

www.lepes.lv

Plaša dekoratīvo augu kolekcija, kurā jau vairākus gadus tiek veiksmīgi aklimatizēti un novēroti mūsu l

Nacionālais Botāniskais dārzs, Salaspils

www.nbd.gov.lv

Nacionālajā botāniskajā dārzā tiek uzturētas zinātniski dokumentētas dzīvo augu kolekcijas ar mērķi

Zaļais serviss

www.zalaisseviss.lv

Dekoratīvo stādu tirdzniecība, dižstādi, stādu komplektēšana, dārzkopības preces. Latvijas ražojumi. Z

Stādu audzētava "Baizas"

www.baizas.lv

Ziemcietes, graudzāles, vasaras puķes, garšaugi, ārstniecības augi

Puķu lauki

www.pukulauki.lv

Ziemcietes, bukši, graudzāles

Stādaudzētava Blīdene www.stadiblidene.lv

Dekoratīvo stādu audzēšana, stādu komplektēšana, dižstādi

Zaļenieku kokaudzētava www.zalenieki.lv

Potēti koki un krūmi. Dekoratīvo stādu audzēšana

Z/S Bērziņi

www.berzini.lv

Dekoratīvo augu – vasaras un daudzgadīgo puķu audzēšana

